

■ екологічна безпека

Затримати γ-вбивцю

Світ давно перестав бути безпечним. Врейти-рейти й саму Україну сьогодні не можна назвати острівком стабільності. Причому мова йде не лише про бажаних зробити «бізнес» на незаконній торгівлі зброєю, контрабанді чи нелегальній міграції. Безсумнівно, є й ті, хто готовий зірвати куш посерйозніше, зібравши воедино компоненти так званої «брудної» бомби.

5
стор.

■ поповнення

Обіт і вибір сильних духом

Ще зовсім недавно вони в якості абітурієнтів проходили нелегкі вступні випробування. А зараз, гордо одягнувши прикордонний однострій, майбутні офіцери присягнули на вірність українському народові і стали повноправними членами курсантської сім'ї Національної академії Державної прикордонної служби України.

6
стор.

Прикордонник України

№ 35 (5577)
15 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

■ резонанс

Фото УНАН

Dura lex, sed lex

4
стор.

■ кордон за тиждень

Встановленим порядком оформлено
2,024 млн осіб
та **416** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання
кордону **448** осіб,
зокрема, **18** незаконних мігрантів

Вилучено **14** одиниць зброї,
39 боєприпасів,
та **58,5** кг наркотичних засобів

Затримано товарів і вантажів,
що незаконно переміщувалися через
державний кордон, майже на **1** млн гривень

■ коротко
про головне

Танк польський, ідеї – українські

У квітні 2017-го року, в рамках укладених договорів підприємства «Укроборонпрому» та польська компанія Zakłady Mechaniczne Bumar – Labedy S.A. розпочали спільну роботу над модернізацією танка Т-72. Слід зазначити, що як Польща, так і Україна мають достатньо великий парк радянських танків Т-72. Для реалізації цього проекту «Укроборонпром» розпочав інтеграцію найкращих українських технологічних розробок, а саме: розробив та надав автомати заряджання, новий двигун, трансмісію, здійснив модернізацію моторно-трансмійного відділення танка, новітні гармати калібру 120 мм, систему керування вогнем, допоміжну силову установку, систему динамічного захисту, демонстраційного зразку башти. Все це вітчизняні фахівці розробили відповідно до стандартів НАТО, адже сьогодні саме Міністерство оборони Польщі – країни-члена НАТО є потенційним замовником нового танку.

– Цей проект є чітким сигналом та демонстрацією спроможності України брати участь у таких масштабних та технологічно-складних проектах. Важливим елементом цієї кооперації є те, що майбутній танк буде створений відповідно до стандартів НАТО, а українці розробили та готові виготовляти ключові компоненти згідно з цими стандартами, – зазначив Генеральний директор ДК «Укроборонпром» Роман Романов, коментуючи рівень співпраці з польськими колегами.

У свою чергу, польська сторона зазначила, що приголомшена оперативністю українських фахівців, які менш ніж за п'ять місяців розробили, виготовили та надали всі комплектуючі, агрегати й компоненти, аби на міжнародній виставці оборонної промисловості MSPO-2017 відбулася повноцінна презентація нового танка.

Сергій ПОЛІЩУК

Торонто чекає наших нескорених

Тривають фінальні тренування військовослужбовців національної збірної команди до «Ігор нескорених». Протягом двох тижнів бійці, поранені під час АТО, під наглядом професійних тренерів будуть відшліфовувати свою спортивну майстерність, а вже 23 вересня стартуватимуть на масштабних міжнародних змаганнях у Торонто. Українські бійці вперше візьмуть участь у цьому турнірі. Нагадаємо, що «Ігри нескорених» – це міжнародні спортивні змагання серед військовослужбовців і ветеранів, які зазнали травм, поранень або захворювань під час або внаслідок виконання службового обов'язку. Перші змагання відбулися 2014 року в Лондоні та стали яскравим свідченням того, на що здатні військові, які захищають свою країну, і наскільки незламною є їхня воля до життя. 2016 року успіх лондонських змагань повторили Ігри у Орландо, а вже цього року вони відбудуться у Торонто (Канада).

Юрій ЗАНОЗ

■ Україна – Молдова

Прикордонні зв'язки кріпнуть

Україна та Молдова готові до поглиблення політичного діалогу в контексті збереження суверенітету обох країн, а також вітають посилення кооперації в економіці та розвитку прикордонного співробітництва. Про це заявив Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман під час зустрічі з Прем'єр-міністром Республіки Молдова Павлом Філіпом, яка відбулася в Одесі.

Андрій КУЧЕРОВ

Під час переговорів Глава Уряду України підкреслив, що Київ зацікавлений у політичній стабільності в Молдові, розділяє й підтримує принципи територіальної цілісності сусідньої держави, а також вважає правильним і своєчасним необхідність включення питання виводу російських військ з Придністров'я в порядок денний роботи Генеральної Асамблеї ООН.

Крім економічних питань глави урядів обговорили рівень розвитку прикордонної інфраструктури між Україною та Молдовою. Так введено спільний контроль у пункті пропуску «Кучурган»,

невдовзі відкриється міст «Бронниця - Унгурь». У планах – будівництво нового мосту через Дністер «Ямпіль – Сорока», і відновлення залізничного сполучення на ділянці «Березино – Басарабська». Наприкінці року, зазначив Володимир Гройсман, Київ очікує на завершення процедури демаркації українсько-молдовського кордону.

– Є ще низка не до кінця врегульованих питань двостороннього співробітництва. Тому ми готові до подальшого конструктивного діалогу, – зазначив Прем'єр і запропонував остаточно погодити механізм їх вирішення на наступному засіданні Міжурядової українсько-молдовської комісії, яке за домовленістю має пройти наприкінці вересня. ■

■ реформи

Безпека, захист і сервіс для кожного

Міністерство внутрішніх справ України презентувало стратегію власного розвитку до 2020 року, принципи якої були закладені ще 2014 року. В основу проекту покладено створення безпечного середовища для суспільства, продовження розвитку України, як безпечної європейської держави.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Відкриваючи захід, заступник міністра внутрішніх справ Тетяна Ковальчук зауважила, що виклики і загрози нашій безпеці вже давно не мають кордонів, вони нагальні для всього людства. Тому в Стратегії-2020 закладено нові підходи і принципи роботи МВС.

Заступник міністра розповіла, що цей документ розробляли спільно з представниками МВС, Державної прикордонної служби, Національної гвардії, Національної поліції, Держслужби з надзвичайних ситуацій, Державної міграційної служби та сервісних центрів. До всіх етапів роботи долучалися також експерти Консультативної місії Європейського Союзу. Основними цілями нової стратегії визначені такі поняття, як безпека, захист і сервіс для кожного громадянина.

У ході роботи над проектом Стратегії було визначено сім основних пріоритетів, які є спільними для кожного органу системи МВС та актуальними для всього суспільства, – безпечне середовище, протидія злочинності, дотримання прав і свобод людини, ефективне інтегроване управління кордонами і збалансована міграційна політика, якість і доступність послуг, ефективне врядування, прозорість і підзвітність, розвиток кадрового потенціалу та соціальний захист працівників.

– Варто пам'ятати, що МВС залучає не лише силовий блок. У новій стратегії ми охопили діяльність усіх органів виконавчої влади, а також подбали про працівників системи МВС. Люди, які працюють на благо держави також повинні почувати себе захищеними, – наголосила Тетяна Ковальчук.

Водночас вона підкреслила, що побудувати безпечне, правове, європейське суспільство можна лише за умови плідної співпраці працівників Міністерства та громадськості.

Звертаючись до присутніх, Тетяна Ковальчук запросила кожного громадянина України до обговорення проекту стратегії.

– Адже лише спільними зусиллями ми зможемо побудувати правову і безпечну державу, – підкреслила заступник міністра.

Варто зауважити, що на цей час представники Державної прикордонної служби, ДСНС, Міграційної служби та громадські активісти з усіх регіонів країни жваво долучилися до обговорення документа. Протягом короткого терміну робочі групи формуватимуть свої побажання та зауваження стосовно Стратегії-2020, які згодом будуть публічно обговорюватися. ■

■ лицарі звитяги

Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», Положення про проходження громадянами України військової служби в Державній прикордонній службі України за героїзм та мужність, проявлені під час виконання завдань із забезпечення захисту суверенітету та територіальної цілісності України, наказом Голови Державної прикордонної служби України від 01.09.2017 № 906-ОС:

ПРИСВОЄНО ЧЕРГОВЕ ВІЙСЬКОВЕ ЗВАННЯ (посмертно):

полковник

підполковнику ШКУСУ Євгенію Михайловичу – старшому офіцеру з реєстраційної та паспортної роботи відділу прикордонного контролю та реєстрації штабу Східного регіонального управління.

підполковник

майору ШИРПАЛУ Леоніду Вікторовичу – заступнику начальника відділу з оперативно-службової діяльності – начальнику прикордонного оперативно-розшукового відділення відділу прикордонної служби «Бірюкове» ІІ (тип Б) Луганського прикордонного загону;

майору КОХАНОМУ Артему Миколайовичу – заступнику коменданта оперативно-бойової прикордонної комендатури з логістики Мукачівського прикордонного загону;

майору ШЕПЕНТАЛУ Віктору Миколайовичу – заступнику коменданта оперативно-бойової прикордонної комендатури з логістики Чопського прикордонного загону;

майору АНДРІЙЦЮ Олегу Анатолійовичу – начальнику відділення супроводження інформаційно-телекомунікаційних систем відділу зв'язку, автоматизації та захисту інформації штабу Одеського прикордонного загону;

майору ВІННІЧЕНКУ Віталію Павловичу – старшому офіцеру – старшому викладачу відділення підготовки з тактики прикордонної служби циклу підготовки прикордонних дисциплін та правової роботи Навчального центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота;

майору ЗАЙЦЕВУ Миколі Володимировичу – начальнику відділення забезпечення спеціальними засобами відділу інженерного та технічного забезпечення Навчального центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота;

майору ПЕТРІВУ Ігорю Олександровичу – начальнику групи – старшому викладачу групи спеціальної вогневої підготовки циклу тактико-спеціальної підготовки Навчального центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота.

майор

капітану ЛИФАРЮ Сергію Івановичу – заступнику начальника мобільної прикордонної застави (на автомобілях) з персоналу Навчального центру підготовки молодших спеціалістів Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота.

капітан

старшому лейтенанту ДЗЮБЕЛЮКУ Олександрі Миколайовичу – заступнику начальника мобільної прикордонної застави «Могилів-Подільський» Могилів-Подільського прикордонного загону;

старшому лейтенанту СЕМЕНОВУ В'ячеславу Анатолійовичу – заступнику начальника першої прикордонної застави оперативно-бойової прикордонної комендатури Могилів-Подільського прикордонного загону, Герою України;

старшому лейтенанту МАКСИМЕНКУ Олександрі Олександровичу – оперуєвноваженому прикордонній оперативно-розшуковій групі відділу прикордонної служби «Біловодськ» ІІІ категорії (тип Б) Луганського прикордонного загону.

капітан-лейтенант

старшому лейтенанту ПЕТУХОВУ Денису Анатолійовичу – командира катера Морської охорони І рангу проекту 1400М «Гриф» № 518 дивізіону катерів Морської охорони (з місцем дислокації н.п. Одеса) Одеського загону Морської охорони.

Управління кадрового менеджменту АДПСУ

■ співробітництво

Пліч-опліч із румунськими колегами

Ділянку українсько-румунського кордону в межах Чернівецької області охоронятимуть спільні патрулі співробітників Прикордонної поліції Румунії і військовослужбовців Держприкордонслужби України.

Віталій ОЛІЙНИК

Таку ініціативу запровадили в рамках «Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про спільне патрулювання українсько-румунського державного кордону». Спільна охорона рубежу – це поширена світова практика,

один із сучасних методів системи управління кордонами Європейського Союзу, передбачений, зокрема, Шенгенським кодексом та іншими міжнародними документами.

Спільне патрулювання дає можливість більш ефективно протидіяти організованій злочинності, оперативно реагувати на спроби порушників незаконно перетнути кордон чи переправити контрабандні товари. Крім того, це дозволяє економити кадрові, транспортні, технічні й паливні ресурси.

Перед запровадженням спільної охорони кордону українські та румунські правоохоронці пройшли навчання та ознайомилися із тонкостями й відмінностями практичного здійснення охорони рубежу в обох державах, а також із питаннями, що стосуються правових норм суміжної сторони.

■ вишкіл

ДОЗОР показав клас

У Латвійській Республіці відбулися ІV міжнародні змагання підрозділів спеціального призначення. Честь України на турнірі представили воїни Десятого окремого загону оперативного реагування Державної прикордонної служби України. Бійці ДОЗОРу виступили гідно й привезли додому нагороди.

Андрій ПОЛЩУК

Змагання пройшли на базі польового навчального центру Коледжу Державної прикордонної охорони Латвійської Республіки. Окрім української команди за нагороду боролися спецпризначенці з Латвії, Литви, Естонії, Фінляндії, Польщі та Сполучених Штатів Америки.

Всі учасники виконували складні завдання в умовах максимально наближених до бойових. Як це часто буває і в житті, завдання та умови

їх виконання доводили безпосередньо в день виходу на позицію чи дистанцію. Серед етапів: смуга перешкод з бойовою стрільбою, змагання снайперів і першість капітанів команд.

Українські вартові рубежу брали участь у цих змаганнях вперше і, відповідно, не могли орієн-

туватися в форматі турніру та окремих його особливостях настільки добре, як закордонні колеги. Однак попри жорстку конкуренцію та високий професіоналізм суперників, воїни ДОЗОРу зуміли гідно представити Україну і вибороти два призових третіх місця під час подолання смуги перешкод та у битві капітанів, що зовсім непогано як для першої спроби. Зокрема, в останньому конкурсі капітану команди необхідно було пробігти по пересіченій місцевості з двома автомобільними акумуляторами в руках, швидко спорядити магазини до пістолета та виконати надскладну вогневу вправу: змінюючи автомат і пістолет, стріляти по черзі з лівої і правої руки, цілячись лівим і правим оком, із незручних положень та в русі.

Призначення таких змагань не лише у тому, щоби продемонструвати, хто на що здатен. Цей турнір – один із яскравих прикладів розширення співробітництва між спецпідрозділами на міжнародному рівні. Учасники з різних держав мали можливість удосконалити свій професійний рівень, оцінити власні прорахунки й сильні сторони та обмінятися досвідом із колегами.

■ гарячі будні

Канал таблеток «жаху» ліквідовано

Спільна міжвідомча група у складі представників оперативно-розшукового управління Південного регіонального управління Держприкордонслужби, слідчого відділу і спецпідрозділу СБУ та поліції Одещини, затримала членів організованої злочинної групи та виявила рекордну для України партію важких і вкрай небезпечних психотропних речовин каптагон, вагою близько 355 кілограмів. На «чорному ринку» така кількість психотропів може оцінюватися у суму близько 15 мільйонів доларів США. Правоохоронці встановили, що злочинне угруповання готувало транзитне розміщення територією України каптагону до Кувейту авіаційним шляхом, приховавши їх в упаковки з надувними човнами. Розробка злочинців тривала протягом року. Встановлено, що члени саме цього угруповання причетні до контрабанди аналогічної психотропної речовини транзитом через Україну до Кувейту, яке було здійснено минулого року. Тоді генеральний директорат боротьби з наркотичними препаратами Кувейту повідомив про виявлення 1,5 млн пігулок каптагону, доставлених з України у двох контейнерах з деревним вугіллем.

Варто зауважити, що дана психоактивна речовина є вкрай небезпечною. Так, за твердженням фахівців, за шаленством і неадекватною поведінкою головорізів ІДІЛ стоять саме «таблетки жаху» – потужний амфетамін каптагон, що вбиває жалість, нівелює больові відчуття та надає фізичну витривалість. Водночас препарат викликає сильну наркозалежність, а також побічні ефекти в організмі людини.

Олександр ЯКОВЕНКО

Залпів не вдався

Прикордонний патруль відділу «Грабове», що на Волині, під час несення служби помітив групу осіб, які рухалися в бік державного кордону з пакунками, обгорнутими в чорний поліетилен. Перетнувши контрольну-слідову смугу за допомогою переносного дерев'яного містка, сім зловмисників направилися до Західного Бугу. Однак, помітивши охоронців кордону, порушники вдалися до втечі, покинувши 24 ящики з сигаретами та сумку з гумовим човном, за допомогою якого планували переправити тютюн до сусідньої держави. Всього прикордонники виявили 12 тисяч пачок сигарет без акцизних марок. Пошук втікачів та заходи по встановленню кола всіх причетних та організаторів протиправної діяльності триває. Водночас попередня сума виявлених сигарет сягає 250 тисяч гривень.

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

■ резонанс

Dura lex, sed lex

Закон суворий, але він – закон

Ось уже декілька днів як засоби масової інформації та українське суспільство лихоманить навколо силового прориву Міхеїла Саакашвілі в супроводі соратників через державний кордон України. Ігри політиканів стали справжнім випробуванням для вартових рубежів. Але попри будь-які старання провокаторів «зеленим кашкетам» вдалося не допустити кровопролиття та людських жертв. Зараз же настав час оцінити діяння організаторів і учасників цього блюзнірства у правовому полі з усіма витікаючими з цього наслідками.

Володимир ПАТОЛА

Коротко нагадаємо хроніку подій. 26 липня Президент України Петро Порошенко видав Указ, яким припинив громадянство Міхеїла Саакашвілі на підставі подання Державної міграційної служби щодо фактів фальсифікації та надання недостовірної інформації при отриманні ним громадянства.

Екс-президент Грузії та колишній очільник Одеської облдержадміністрації чомусь не став оскаржувати чинність Указу Президента України в суді, як це прийнято в усіх цивілізованих державах світу. Натомість він висловив намір в'їхати до нашої держави та широко анонсував перетин кордону на 10 вересня у пункті пропуску «Краковець». Пізніше маршрути руху Міхеїла Саакашвілі та його наміри декілька разів змінювалися. Ця інформація миттєво тиражувалася засобами масової інформації, відбувалося нагнітання обстановки поблизу кордону та громадської думки українського суспільства загалом. Під виглядом патріотичних організацій збиралися групи молодиків спортивної статури для організації провокаційних заходів.

10 вересня близько обіду в районі пункту пропуску «Краковець» з'явилося більше ста чоловіків у камуфляжній формі, які рухалися в бік кордону. Молодиків зупинили співробітники поліції для перевірки. Правоохоронці виявили у них газові балончики, стартовий пістолет та металеві предмети. Четверо «скаутів» мали судимості. Усі вони – жителі інших регіонів України та одночасно «приїхали до бабусі» за сотні кілометрів.

Однак правоохоронці змогли нейтралізувати на підході не всі групи такого роду. Ще до того, як Міхеїл Саакашвілі заїхав у пункт пропуску «Шегині», вартових рубежів почали провокувати. Одному військовослужбовцю порвали одяг, з інших намага-

лися зривати погони. Натопт був добре керований і настільки підігрітий попередніми подіями, що уже на цьому етапі існувала загроза серйозного кровопролиття.

Водночас, за словами очільника прикордонного відомства генерал-лейтенанта Петра Цигикала, розуміючи, що організатори безладів свідомо готують провокації, порадившись із керівництвом МВС, прикордонники прийняли рішення не застосовувати зброю та не реагувати на провокації. Так само діяла і поліція. По-перше, пункти пропуску на кордоні з ЄС – це не місце для силового протистояння, а по-друге – організаторами прориву було анонсовано «мирну акцію» і правоохоронці зі зброєю на «мирному кордоні» отримали б негативну оцінку громадськості – як української, так і світової.

А тим часом до правоохоронців надійшла інформація про замінування перепускного пункту, що само собою передбачає припинення його роботи, евакуацію громадян та обстеження вибухотехніками. Проте, це не спинило мітингарів. Близько 20-ої години група агресивно налаштованих «тітушок» з боку в'їзного шлагбауму у пункті пропуску «Шегині» зчинила бійку з представниками Національної поліції і Держприкордонслужби, вдерлася до перепускного пункту та сприяла незаконному порушенню державного рубежу іншою групою, серед якої, зокрема, й Міхеїл Саакашвілі та декілька народних депутатів України.

Ніхто з них навіть не намагався підійти до кабіни паспортного контролю і пройти оформлення перетину державного кордону у встановленому законом порядку. Під час бійки 11 бійців Національної поліції та 10 військовослужбовців Держприкордонслужби отримали тілесні ушкодження. Прикордонникам для лікування, реабілітації та відновлення здоров'я за попередніми оцінками лікарів доведеться близько 10 днів провести в медичному закладі.

– Ми та усі ви переконалися, що акція не була демонстрацією волі народу, а носила виключно провокативний характер. Серед ошуканих псевдополітиками та народними депутатами людей було багато проплачених лідерів мікрогруп, які свідомо підігрівали натопт та організували прорив у пункті пропуску і незаконне перетинання державного кордону України, – прокоментував ці події наступного дня Голова Держприкордонслужби України генерал-лейтенант Петро Цигикал.

Після інциденту у пункт пропуску «Шегині» виїхала слідча група з військової прокуратури та Нацполіції для вивчення усіх обставин надзвичайної події і підготовки матеріалів подальшого правового реагування.

Навіть поверхневий юридичний аналіз засвідчив цілу низку адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів з боку активних учасників прориву кордону: порушення режиму в пункті пропуску (ст. 202 КУпАП); злісна непокірність законному розпорядженню прикордонника (ст. 185-10 КУпАП); незаконне перетинання державного кордону України (ст. 204-1 КУпАП), перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань (ст. 114-1 ККУ), незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 ККУ) та вчинення опору представникові влади, працівникові правоохоронного органу (ст. 342 ККУ). Цілком можливо, що подальша робота прокуратури розширить цей перелік. Роботу слідчих значно полегшує велика кількість відеозаписів та інших матеріалів. Їх вивчення, безумовно, потребує певного часу, але стане беззаперечним доказом у суді.

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков під час брифінгу заявив, що МВС трактує події в пункті пропуску «Шегині» як державний злочин і підкреслив, що особи, які здійснили напад на правоохоронців, обов'язково понесуть покарання. Міністр підкреслив,

що даний інцидент був намаганням спровокувати протистояння між правоохоронцями та активістами.

Оскільки Міхеїл Саакашвілі не з'явився у пункт пропуску для проходження контролю та заявив, що не збирається цього робити, прикордонний наряд прибув до місця його тимчасового проживання, готелю «Леополіс» у Львові, аби повідомити про факт незаконного перетину кордону, підписати і вручити необхідні процесуальні документи. Це вдалося зробити далеко не одразу. Зрештою порушник ознайомився з протоколом та підписав документ, вказавши свої заперечення.

Природно, галас та інтерес навколо ситуації неможливо підтримувати вічно. Тепер учасникам трагікомедії уже без «почестей і фанфар» доведеться відповідати за свої вчинки. Уже пред'явлено перші обвинувачення, затримані «спортсмени-бойовики», які дозволили собі підняти руку на людей у погонах при виконанні. Істеричні заяви деяких адвокатів і громадських діячів про «репресії проти активістів» перекреслюються відеозаписами «побоїща». Вину та міру покарання для причетних встановлюватиме суд.

Дуже прикро, що наслідки цинізму і безвідповідальності деяких «діячів», як це не раз бувало в нашій історії, довелося нейтралізувати ціною здоров'я вартових рубежів, у тому числі й воїнів, які захищали Україну на Донбасі (серед травмованих «зелених кашкетів» є й учасники бойових дій).

Високо оцінивши дії вартових рубежів Президент України Петро Порошенко зазначив:

– Я вважаю, що наші прикордонники, які найкращим чином зарекомендували себе під час антитерористичної операції, вчинили правильно, не застосували зброю, на використання якої вони мали повне право. Не дали розбухати пожежу, конфлікт всередині країни, чого, власне кажучи, ці політикини добивалися. ■

Світ давно перестав бути безпечним. Це стосується в однаковій мірі як благополучних держав, так і проблемних регіонів. Врейти-рейти й саму Україну сьогодні не можна назвати островком стабільності. Причому мова йде не лише про бажаних зробити «бізнес» на незаконній торгівлі зброєю, контрабанді наркотиків чи нелегальній міграції. Безсумнівно, є й ті, хто готовий зірвати куш посерйозніше, зібравши воедино компоненти так званої «брудної» бомби. Так що цілком виправдані зусилля Служби по створенню надійної системи запобігання переміщенню через кордон радіоактивних матеріалів та ядерних компонентів.

Підготував Андрій КУЧЕРОВ

ЗАГРОЗИ – РЕАЛЬНІ

Надійність безпеки кордону невіддільно пов'язана з локалізацією усіляких викликів і загроз. Це й незаконна міграція, і торгівля людьми, контрабандна діяльність економічного характеру, спроби провезення наркотичних речовин, зброї, боєприпасів, а також протидія переміщенню радіоактивних речовин та ядерних матеріалів.

Остання проблематика на перший погляд не зовсім актуальна для українських кордонів. Однак у даному випадку мова йде не про кількість випадків, а про реальну загрозу, яку несе хоча б один випадок неконтрольованого переміщення хімічно небезпечних або радіоактивних матеріалів. Не треба забувати, що Україна залишається країною, що має потужний науковий потенціал, який спеціалізується на різноманітних ядерних програмах. Це стосується і підприємств, що практично займаються дослідженням у цій сфері. Так що контрабанда радіоактивних речовин або ядерних матеріалів – не вигадка і не домисли, а цілком реальний ласий «шматок» на кримінальному ринку. І не враховувати це при організації охорони кордону – груба помилка.

В Адміністрації Держприкордонслужби цими питаннями займаються офіцери відділу організації радіаційного, хімічного, біологічного захисту й метрологічного забезпечення управління озброєння та техніки. Саме до одного з них – полковника Ігоря Бутиленка – старшого офіцера відділу звернулася редакція газети з питаннями, пов'язаними з радіаційною безпекою на державному кордоні.

– Пересічний громадянин звик до сталого уявлення, що прикордонник виконує свої обов'язки, запобігаючи, як правило, проникненню через кордон незаконних мігрантів або контрабанди. Водночас відповідно до національного законодавства на ДПСУ покладено завдання боротьби з тероризмом, при виконанні яких персонал Служби здійснює комплекс заходів з протидії спробам незаконного переміщення через державний кордон радіоактивних, хімічних речовин та інших предметів, які можуть бути використані для вчинення терористичних актів, – розпочинає розмову Ігор Олександрович.

ГРОМАДЯНИ НЕ ВІДАЮТЬ ПРО ЗАГРОЗИ

Протягом восьми місяців нинішнього року органи охорони державного кордону зафіксували більш ніж вісім тисяч фактів переміщення товарів і вантажів з вмістом радіоактивних речовин. Щоправда, у більшості випадків вантажі містили природно радіоактивні речовини та переміщувалися через державний кордон цілком легально.

Водночас у десяти епізодах вартуві рубежу заборонили переміщення через кордон 21 предмета. Це металобрухт, дерева (пиломатеріали), забруднені індустріальними радіону-

■ екологічна безпека

Затримати γ -вбивцю

клідами, контрольно-вимірвальні прилади, годинники з авіаційної техніки і навіть чохла для сидінь автомобілів з вмістом Торію-242.

Для прикладу можна навести випадок, що стався у пункті пропуску «Кучурган», що на Одещині. Двох громадян України зупинили на лінії контролю після того, як спрацювала апаратура, сигналізуючи про підвищений рівень радіоактивного випромінювання. Під час поглибленого огляду у наших співвітчизників було виявлено два ордени, п'ять медалей, п'ять старовинних монет, а також особова справа генерал-лейтенанта. А виною всьому був авіаційний годинник, на циферблаті якого містилася свіломаса постійної дії із солями Радію-226. Саме вона і була джерелом випромінювання.

– Цей випадок показовий. Зупинимося на ньому більш детально, – говорить Ігор Олександрович. – За радянських часів випускалося дуже багато контрольно-вимірвальних приладів, годинників, дитячих іграшок, які світилися в темряві. Всі, від малюків до дорослих, були впевнені, що мерехтить саме фосфор. Дійсно, ця речовина присутня у виробках, але вона не активна. Агресивно себе поводить Радій-226, на який, власне, і спрацював прилад у пункті пропуску. При зовнішньому випромінюванні він не шкідливий, але при потрапленні до організму – це досить агресивна й небезпечна речовина, яка може викликати летальний кінець.

Останній випадок вилучення у подорожуючих радіоактивних предметів стався минулого тижня у контрольному пункті в'їзду-виїзду «Новотроїцьке», що на Донеччині. Мешканець Донецька намагався провезти з невідконтрольованої території в багажнику свого автомобіля пристрій, який застосовується в оптичних засобах спостереження радянського виробництва. На цей раз виявлення відбулося завдяки плановому та систематичному застосуванню у службі мобільних автоматизованих радіаційних комплексів «МАРК». До речі, в органах охорони державного кордону використовується 20 таких мобільних комплексів.

НАВЧЕНИЙ – ЗНАЧИТЬ ЗАХИЩЕНИЙ

Головною запорукою позитивного результату у службі є системне навчання всього особового складу. Так у Навчальному центрі ім. генерал-майора Ігоря Момота діє відділення екологічної безпеки державного кордону. Його спеціалісти здійснюють підготовку молодшого персоналу, який виконує функції інспекторів прикордонної служби-дозиметристів і несе службу у підрозділах державного кордону. У

термінології наших зарубіжних колег їх називають офіцерами «першої лінії». Саме ці вузькопрофільні спеціалісти першими реагують у випадку виявлення на кордоні радіоактивних речовин. Крім того, в Навчальному центрі всі військовослужбовці, які проходять базову підготовку, вивчають курс «Екологічної безпеки державного кордону». Що ж стосується майбутніх офіцерів, то вони опановують відповідну програму під час навчання у Національній академії Держприкордонслужби.

Правоохоронці, і насамперед прикордонники, постійно проводять спільні навчання, обмінюються досвідом у боротьбі з незаконним переміщенням радіоактивних, хімічних речовин, розширюють співпрацю та удосконалюють взаємодію у цій сфері. До речі, представники Федерального відомства у справах захисту населення та допомоги при катастрофах Федеративної Республіки Німеччини продовжать реалізацію проекту «Посилення можливостей України у сфері цивільного захисту». У найближчій перспективі вони проведуть ще чотири навчальні курси із фахівцями прикордонного відомства.

Вся діяльність структур, які будь-яким чином пов'язані з виготовленням, використанням та контролем ядерної енергії знаходиться під постійним контролем Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ). Ця структура є регулятором відносин і використання ядерної енергії у всьому світі.

Відповідно до рекомендацій цього Агентства Урядом розроблено та прийнято низку Постанов, які регламентують роботу у сфері виявлення радіоактивних матеріалів на державному кордоні, встановлюють порядок здійснення правових та технічних процедур, координують дії всіх контролюючих служб, які здійснюють свою діяльність на державному кордоні.

ОБЛАДНАННЯ – ТІЛЬКИ СУЧАСНЕ

Будь-який навчений і підготовлений фахівець не зможе якісно виконувати свої обов'язки без належного технічного забезпечення. За словами полковника Ігоря Бутиленка, Адміністрація Держприкордонслужби постійно вживає заходів щодо нарощування технічних можливостей автоматизованої системи виявлення радіоактивних речовин і ядерних матеріалів, яка діє на державному кордоні.

– На сьогодні в 68 пунктах пропуску функціонують комплекси автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів. Минулого року ми ввели в експлуатацію 8 одиниць обладнання TSA,

виробництва компанії RAPISCAN і провели модернізацію одного такого комплексу, – говорить полковник Бутиленко. – З початку року вже введено в експлуатацію п'ять комплексів, а до кінця грудня ще шість пунктів пропуску буде обладнано такою технікою.

Що ж до технічних можливостей даного обладнання, то воно ефективне, високотехнологічне, найсучасніше і отримане в рамках реалізації проектів міжнародної технічної допомоги. Основним донором у цьому питанні виступає Міністерство енергетики США.

– Раніше ця програма мала назву «Друга лінія оборони». Зараз – «Виявлення та припинення ядерної контрабанди», – підкреслює полковник Бутиленко. – У нас чимала кількість переносних приладів, отриманих як у рамках міжнародної технічної допомоги, так і планово закуплених за рахунок державного бюджету в процесі реалізації державних програм розвитку. Крім того, хочу зауважити, що 70 відсотків наявних приладів вироблено в Україні. Ми маємо постійний контакт з вітчизняними виробниками, слідкуємо за новими ідеями у розробках найсучаснішого обладнання і здійснюємо у разі необхідності його закупку.

ГОЛОВНЕ – БЕЗПЕКА ПЕРСОНАЛУ

Варто нагадати, що прикордонники несуть службу на ділянках кордону з Республікою Білорусь та на межі зони відчуження, що стали забрудненими в результаті Чорнобильської аварії. Охороняючи цей сегмент державної межі наш персонал здійснює моніторинг радіаційної обстановки в місцях несення служби з використанням індивідуальних дозиметрів та приладів радіаційного контролю. Крім того, кожен прикордонний наряд спеціально екіпується сучасними радіометричними приладами та індивідуальними дозиметрами. Після прибуття зі служби здійснюється збір інформації та фіксуються дози опромінення, які отримав кожен зі складу наряду. Така система захисту сприяє недопущенню випадків завдання шкоди здоров'ю вартувим внаслідок опромінення. Жодного разу не було зафіксовано ураження прикордонників.

– Щоквартально ми проводимо радіаційне обстеження та радіаційну розвідку місць розташування прикордонних підрозділів, місць несення служби нарядами та маршрутів їх висування. Якщо апаратура сигналізує, то визначаємо місця з підвищеним радіоактивним забрудненням. У цьому випадку патрулі обходять такі райони та рухаються іншими маршрутами, – запевняє Ігор Олександрович. ■

■ поповнення

Обіт і вибір сильних духом

Ще зовсім недавно вони в якості абітурієнтів проходили нелегкі вступні випробування. А зараз, гордо одягнувши прикордонний однострій, майбутні офіцери присягнули перед своїми батьками, близькими, коханими й товариством на вірність українському народові і стали повноправними членами курсантської сім'ї Національної академії Державної прикордонної служби України.

Володимир ЗАХАРЧУК

Привітати першокурсників із цієї знаменної події прибули заступник Голови Державної прикордонної служби України генерал-лейтенант Олег Бляшенко, голова Хмельницької обласної ради Михайло Загородний, Хмельницький міський голова Олександр Симчишин, духовенство, рідні та друзі.

– Щиро вітаю курсантів набору 2017-го року із складанням Військової присяги на вірність українському народові! Ряди захисників Батьківщини поповнилися 350-ма майбутніми офіцерами-прикордонниками, на плечі яких лягла відповідальність за захист територіальної цілісності та недоторканності незалежної України, – звернувся з вітальним словом до присутніх генерал-лейтенант Олег Бляшенко.

Він закликав шанувати світлу пам'ять вартівних рубежів, які одними з перших стали на захист національних інтересів нашого народу і віддали життя у так званій «гібридній війні».

– Державна прикордонна служба продовжує реформуватися за європейськими стандартами, забезпечувати комфортні безвізові поїздки українців до Європи та нарощувати щільність охорони кордону. Наразі відомство

активізує діяльність дільничних інспекторів на другій лінії, і для цього в академії розпочинається підготовка фахівців за відповідною спеціалізацією – окреслив актуальні питання сьогодення Олег Бляшенко.

Цього року лави курсантів поповнили 350 юних українців, представників 21-ої області нашої держави. Серед них – 325 хлопців і 25 представниць прекрасної статі. 78 майбутніх офіцерів-прикордонників закінчили військові ліцеї, 12 курсантів першого курсу є представниками військових династій. Для них захист Батьківщини – рідинна традиція. П'ятеро курсантів брали участь в антитерористичній операції. 23 першокурсники є кандидатами та майстрами спорту з різних дисциплін.

– Протягом 30 днів на базі Польового центру забезпечення навчального процесу академії першокурсники пройшли військово-прикордонну підготовку. Майбутні офіцери відпрацювали алгоритм ведення різноманітних видів бою в умовах гібридної війни. Вони отримали початкові знання з вогневої, фізичної, інженерної, топографічної, стрійової, гуманітарної підготовки, – наголосив ректор прикордонного вишу генерал-майор Олег Шинкарук і побажав новобранцям терпіння і завзяття в оволодінні нелегкою прикордонною наукою.

І ось настала особливо хвилююча мить, яка на все життя залишається у серці кожного воїна – проголошення священних слів Військової присяги. Родзинкою цьогорічної церемонії стало те, що вперше за часи історії Національної академії першокурсникам вручили зелені берети – символ гордості кожного вартівного рубежів.

Наприкінці урочистої частини вже традиційно священнослужителі благословили військових на майбутню ратну справу захисту рідної землі.

Завершивши ритуал складання Військової присяги урочистим маршем молодого поповнення. ■

■ міжнародне право

Корабель Морської охорони «Григорій Куроп'ятников» провів планове обстеження виключної (морської) економічної зони України в районі газових родовищ. Разом з морськими прикордонниками на борту сторожовика перебували представники Міжвідомчої групи, яка збирає факти незаконного видобутку корисних копалин на деяких ділянках Чорноморського шельфу.

Наталія ГУМЕНЮК

Прикордонне відомство ініціювало черговий етап і забезпечило роботу міжвідомчої групи на борту корабля в районі розташування газових родовищ. Таким чином вартівні морських рубежів спільно з представниками НАК «Нафтогаз України», ПАТ «ДАТ Чорноморнафтогаз», військової прокуратури, прокуратури АР Крим, ГУ національної поліції Автономної Республіки Крим, Державного геологічного контролю, Державної служби екологічної інспекції, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та за безпосередньої участі постійного представника Президента України в Автономній Республіці Крим провели обстеження всіх діючих родовищ у північно-західній частині Чорного моря – Штормове, Архангельське, Голіцинське та Одеське.

Чорноморський шельф: крадуть і не червоніють

Метою виходу міжвідомчої групи була перевірка отриманої інформації про активізацію діяльності на деяких ділянках Чорноморського шельфу, переміщення анексованих Росією самопідйомних плаваючих бурових установок, поставка додаткового обладнання, що може свідчити про проведення незаконної діяльності із видобутку окупаційною владою Криму природних ресурсів, що належать Україні.

Необхідно відмітити, що у грудні 2016-го року на підставі роботи аналогічної міжвідомчої групи складено акт про виявлені правопорушення у В(м)ЕЗ України, що було покладено в основу подачі судових позовів й наразі розглядатиметься в міжнародних судах. Однак тоді агресивно-провокаційні дії СКР «Пытливый» Чорноморського флоту Російської Федерації не дали можливості кораблю Морської охорони наблизитися до інших родовищ, крім Одеського. А рівно рік тому, під час переходу КрМО «Поділля» через Каркінітську затоку та в подальшому з наближенням до Голіцинського та Одеського газових родовищ, Збройні сили Росії застосували винишувач та кораблі Військово-морських сил. Російській Су-24 небезпечно маневрував на малій висоті,

а сторожовик «Сметливый» із наведеною на українців артилерійською установкою та розвідувальний корабель «Приазовье» йшли на зближення, створюючи передумови до навігаційних подій.

Цього разу КрМО «Григорій Куроп'ятников» зумів обстежити близько двох десятків об'єктів на чотирьох родовищах. Вкотре зафіксовано наявність озброєних людей, які при наближенні нашого корабля займали бойові позиції, а подекуди й просто демонстративно, не ховаючись, наводили зброю в бік прикордонників. При радіоопитуванні екіпажу бурових платформ, персонал визнав їх належність Російській Федерації та стверджував, що вони перебувають у нейтральних водах, не порушуючи законів. Однак проведення робіт з видобутку газу не підтверджують. Водночас фахівцями НАК «Нафтогаз України», ПАТ «ДАТ Чорноморнафтогаз» було компетентно засвідчено, що на декількох вежах наявне обладнання, яке красномовно підтверджує проведення робіт із оновлення, переустановки чи ремонту механізмів і приладів, а значить вони використовувалися для бурових робіт. А на СПБУ «Крим-

1» (перейменована «Україна») в Одеському газоконденсатному родовищі зафіксовано безпосередньо процес буріння свердловини. Діючи в рамках законодавства України та норм міжнародного права, корабель Морської охорони попередив всі об'єкти на всіх родовищах про фіксацію правопорушення з їхнього боку та неприпустимість продовження незаконної діяльності у В(м)ЕЗ України.

З появою в районі Одеського родовища СРЗК «Приазовье» Чорноморського флоту РФ «Григорій Куроп'ятников», відповідно до вимог міжнародної конвенції, повідомив його про наявність озброєних людей на спорудах та об'єктах для відповідного реагування. Від запропонованої допомоги з боку українських прикордонників російський корабель відмовився, обмежившись цього разу рекомендацією триматися осторонь, не провокуючи та не відтісняючи корабель Морської охорони України.

За результатами обстеження родовищ міжвідомчою групою складено акт про виявлені правопорушення, який передано для подальшого реагування у військову прокуратуру. ■

■ День батька

Мій тато – найкращий!

У третю неділю вересня в Україні відзначають День батька. Це свято хоча й є доволі молодим і маловідомим широкому загалу, та все ж цілком справедливо його можна віднести до найбільш зворушливих дат календаря, а ще – це чудова можливість показати найріднішій людині всю свою ніжність і турботу. Цього дня кожному тату буде приємно отримати щирі привітання від своїх дітей. Тож скільки б приводів для цього не було, використовуйте їх! І навіть без приводу даруйте рідній людині любов і увагу!

Світлана ДЕЙЧУК

НАРОДНА СКАРБНИЦЯ

В українського народу є одвічні духовні скрижалі, які передаються з покоління в покоління, чаруючи людську душу. До них належать пам'ять роду, його звичаї та традиції. Це мамина пісня, батьківська хата, родинні обереги.

З давніх-давен в Україні визначальна роль голови роду належала саме батьку. Він мав важливі функції – ведення господарства, розподіл робіт тощо. Його воля була незаперечною – за власним бажанням передавав спадок, виділяв синів на окреме господарство, давав дозвіл на одруження дітей тощо. В сім'ї існував тісний взаємозв'язок: батьки передавали дітям навички до праці й поведінки та добру пам'ять про себе. Діти ж зобов'язані були дотримуватись і розвивати родовідні звичаї. Кожна родина мала виконувати заповіді батька: ґрунтовно знати рідну мову, вивчати історію народу й родоводу, жити за принципами народної моралі.

Сімейні цінності й родинні зв'язки завжди займали в українській ментальності особливе місце. Сьогодні надзвичайно важливо розуміти, зберегти і передати нащадкам споконвічні сімейні традиції, а також кращі риси душі свого

народу, щоб не збіднити культуру і не втратити нашу самобутність. Українська родина завжди відрізнялася особливим статусом. «Вся сім'я вмісті і душа на місці» – так стверджує народна мудрість. У нашого народу батько завжди мав первісне місце в сім'ї. Він був оборонцем і заступником перед життєвими труднощами й негараздами, зразком обов'язку. На прикладі його мудрих рішень, порад і прадідових звичаїв спільно з матір'ю виховувалися діти. Повага до батька є однією з найкращих рис української ментальності.

ДЕНЬ БАТЬКА У СВІТІ

Тато для кожної дитини є таким же важливим, як і мама. Тому не дарма останнім часом поруч із Днем матері у більшості країн світу

почали урочисто святкувати батьківський день, висловлюючи повагу і любов татусям.

Традиції святкування Дня батька у кожній державі свої. Водночас багато країн, які визнали цей день на державному рівні, встановили свою, відмінну від загальної, дату торжества. Спільний символів свята – цетройнди, які пришилиються цього дня до одягу на сторону серця. Якщо тато живий – прикріплюють троянди червоного кольору, якщо вже покинув світ – білі. Квітка символізує безкінечну любов та повагу до батьків.

Татів день уперше відзначили 1910 року в Сполучених Штатах Америки. На сьогодні це свято набуло статус офіційного в 40 країнах світу. Найбільш активно його відзначають у США, Великобританії, Нідерландах, Франції, Китаї та в інших країнах.

Цього дня влаштовують народні гуляння та різноманітні заходи. Виділяють матеріальну допомогу сім'ям, у яких батько самотійно виховує дітей. Діти приносять татусям подарунки, часто зроблені власноруч. Дорослі обов'язково навідують своїх літніх батьків і влаштовують домашні обіди.

більше, адже йому належить роль захисника, надійної опори, друга і педагога. Коли дорослі діти почнуть створювати власні сім'ї, прикладом і зразком для них обов'язково стане саме тато.

Видатний педагог Василь Сухомлинський говорив про те, що виховання моральних якостей у дітей, серед яких найважливішою є людська любов, залежить від стосунків у родині: «Люблячи своїх дітей, учіть їх любити вас, – ось одна з наймудріших істин материнства і батьківства».

Створити портрет ідеального батька, наділеного певним характером, неможливо. Обов'язки тата – це велика відповідальність. Навіть якщо з якихось причин батько не проживає зі своїми дітьми разом, справжній чоловік буде підтримувати своїх дітей і матеріально, і морально.

І хоча неможливо однозначно визначити вимоги до татусів, все ж таки з досвіду попередніх поколінь можна виділити основні функції та завдання. Передусім дитина повинна знати, що від будь-якої небезпеки її захистить батько. Ця впевненість зробить її сильною духовно і допоможе в майбутньому житті. Постійно переконуючи малюка, що він може багато, якщо буде вірити у власні сили, батько тим самим формує в дитини характер переможця.

Одне із найбільш складних для вирішення питань у родині – як карати і коли заохочувати дітей. Жоден із батьків не має займатися тільки розвагами, перекладаючи на плечі іншого навчання дітей порядку та самодисципліни. Безумовно, батько повинен бути суворим, але до тих пір, поки суворість не стане крайністю. Перегин у будь-яку сторону загрожуватиме недоліком у вихованні дітей. Отже, необхідно знайти золоту середину.

Варто пам'ятати: просто слова ніколи не залишають у душі дитини сліду, якщо тато не покаже все на власному прикладі.

Ідеально, коли батьки виступають у парі, де мама є уособленням дитинства – захищеного і теплого світу. А тато сприймається, як представник дорослого світу, в якому маленькій людині з часом жити.

Не треба думати, що дитина постійно потребує опіки. Чим більше вона наб'є власних гულів, тим більше отримає незамінного життєвого досвіду. Діти повинні мати вільний вибір, тоді з них виростуть упевнені в собі самостійні люди.

ЛЮБОВ І ШАНА

Тато, як і мама, – найдорожчі люди для кожного, адже усе починається з батьків. Саме вони будують фундамент дитячого життя і від їхнього виховання та власного прикладу залежить майбутнє малечі. Кожна дитина має свій ідеал, зазвичай схожий на батька. Можна пишатися батьком військовим, хліборобом, банкіром, лікарем чи водієм. Головне, щоб він був гарним прикладом для дитини, цікавою особистістю, мудрим, добрим, рішучим, сильним, який є справжньою опорою в житті, навчить своєю старанною працею не відступати перед труднощами, а впевнено йти вперед.

Тато... Це слово дає кожній людині, скільки б років їй не було, відчуття захисту, спокою, тепла та надійного тилу. Воно повертає нас у прекрасну пору дитинства та юності.

Збігають роки, але тато, як і раніше, для своєї дитини залишається таким же молодим, люблячим, ніжним, уважним, добрим, дбайливим і найкращим у світі! Проте пам'ятайте: всі батьки також потребують уваги й турботи про них від своїх дітей. Нагадайте їм у День батька про свою безмежну любов і шану, побажайте мирного неба, яскравого сонця, міцного здоров'я та гарних успіхів у всьому!

Спасибі всім татам за душевне тепло, яке ви даруєте своїм дітям. Будьте здорові, щасливі, успішні та пам'ятайте: ваші діти завжди поруч! ■

Натомість у Німеччині День батька носить зовсім інший характер. Там його святкують у день Воскресіння Господнього. Свято проводиться в честь старовинного обряду посвяти малих хлопчиків і молодих чоловіків. У цей день раніше проводили змагання і визначали серед хлопців найкращого. А тому чоловікові, який мав найбільше дітей, староста вручав нагороду. У цій країні в День батька масове гуляння не проводиться, а чоловіки переважно збираються зі своїми друзями на пікніки чи велопогулянки.

ІДЕАЛЬНИЙ ТАТО – ЯКИЙ ВІН?

Кожному з батьків у сім'ї відведено певну роль. Для повноцінного розвитку батько потрібен дитині не менше, ніж мати, а іноді й навіть

■ спорт

Великий футбол
по-прикордонному

У Хмельницькому пройшов чемпіонат Державної прикордонної служби з футболу, приурочений до Дня фізичної культури і спорту. Позмагалися за звання кращих футболістів Служби з їхалися команди з Азово-Чорноморського, Західного, Південного, Північного, Східного регіональних управлінь та Національної академії Держприкордонслужби.

Володимир ЗАХАРЧУК

В урочистому відкритті турніру взяли участь голова Спортивного комітету Держприкордонслужби Микола Подоляк, ректор Національної академії генерал-майор Олег Шинкарук, секретар Хмельницької міської ради Михайло Кривак, а також заступник голови Хмельницького обласного фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» Геннадій Домбровський.

— Спорт — це фундамент нашої діяльності. Сьогодні не може бути прикордон-

ника, який фізично не підготовлений. Адже охороняти державний рубіж можуть тільки спортивні, активні та здорові люди, — сказав генерал-майор Олег Шинкарук, відкриваючи змагання.

— Раніше ми проводили турніри з міні-футболу. Проте вирішили, що настав час змін, тому ми виходимо на якісно новий рівень і започатковуємо змагання з великого футболу. Цей кубок ми вирішили зробити щорічним, — зауважив голова Спортивного комітету Микола Подоляк.

Після урочистостей розпочалися триденні футбольні баталії. У результаті напруженого протистояння володарями кубку стали футболісти збірної Східного регіонального управління, котрі у фіналі зійшлися з командою Західного управління. Ще в першому таймі вони змогли відкрити рахунок, а після перерви — забили ще один гол, який став вирішальним. У підсумку 2:0 і Східне управління — чемпіон, а команда зі Львова — срібний призер.

У боротьбі за третє місце зустрілися спортсмени-прикордонники з Північного та Південного регіональних управлінь. Матч видався доволі напруженим. Проте футболісти з півдня краще провели кінцівку поединку і змогли двічі вразити ворота суперника, що принесло їм перемогу. З рахунком 2:0 одесити вибороли третє місце. ■

■ цей день в історії

1916 — уперше в історії під час бойових дій були застосовані танки.

1919 — до Кам'янця-Подільського прибув Данило Терпило (отаман Зелений) для переговорів з Симоном Петлюрою, унаслідок яких було прийнято рішення про спільні дії повстанців та регулярної армії УНР.

1941 — у Берліні ув'язнено Степана Бандеру та Ярослава Стецька.

1944 — війська 3 Українського фронту вступили у столицю Болгарії Софію.

1968 — в рамках радянської програми висадки людини на Місяць в СРСР запущено космічний апарат «Зонд-5», котрий вперше у світі облетів навколо Місяця і повернувся на Землю.

1991 — на Софійській площі в Києві відбулося Всеукраїнське народне віче на підтримку Акту про державну незалежність України.

1994 — Верховна Рада України скасувала рішення Севастопольської міської ради від 23 серпня про російський статус міста.

2008 — початок Світової фінансової кризи.

Народилися:

1888 — Коновал Пилип, єдиний українець кавалер ордена Хрест Вікторії — найвищої військової відзнаки Великобританії.

1918 — Євген Стахів, керівник українського підпілля на Донбасі й у місті Луганську в роки Другої світової війни.

■ від щирого серця!

Колектив Могилів-Подільського прикордонного загону, рідні та друзі вітають старшого прапорщика **ВИХОДЦЯ Юрія Георгійовича** з Днем народження!

Прийміть щирі побажання міцного здоров'я та життєвої енергії, злагоди й добробуту у Вашій оселі та родинного затишку! Нехай кожний новий день дарує радість здійснення всіх задумів і глибоке задоволення результатами служби. Добра, благополуччя Вам і довгих літ!

■ ПОГОНИ

від 04 вересня 2017 року № 915-ос

майор

по 130 головному центру зв'язку, автоматизації та захисту інформації Державної прикордонної служби України
капітану **ПАНШИНУ Сергію Юрійовичу**

від 05 вересня 2017 року № 918-ос

підполковник

по Східному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору **ШМИРКУ Миколі Олеговичу**

по Південному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України
майору **ПОДОЛЯНУ Юрію Івановичу**

від 07 вересня 2017 року № 923-ос

підполковник медичної служби

по Головному військово-медичному клінічному центру Державної прикордонної служби України
майору медичної служби **КУЛИКУ Михайлу Володимировичу**
майору медичної служби **НОВИЦЬКОМУ Володимирі Вікторовичу**
Управління кадрового менеджменту АДПСУ

■ цікава Україна

Казкова краса Карпат

Гірське царство Карпат унікальне не лише своєю мальовничою первісною природою, а й безліччю цікавих фактів, які мало кому відомі. Прочитавши цей матеріал, ви не тільки зміните своє уявлення про Карпати, але й полюбите їх з новою силою.

Олена ТАЩИЛІНА

● У Карпатах знаходиться до 20 відсотків усіх лісів України. Карпатські гори відносно молоді, сформовані в альпійську епоху горотворення і мають вік понад 25 мільйонів років.

● Вперше карту з геології в нашій країні вчені склали саме з території Карпат 1809 року.

● 1907 року у Карпатах виявлено викопні тварини закінчення льодовикового періоду. На глибині близько 12,5 метра знайшли мамонта, а ще глибше — величезного оленя, носорога і різних птахів, а також представників класу земноводних.

● НайвищазалізничнастанціявКарпатах—це вокзал «Бескид», що височить над рівнем моря на 790 метрів.

● Якщо побажаєте провести відпочинок у Карпатах на найбільшому високогір'ї, то вам дорога в село Віпчина (Чернівецька область).

Воно знаходиться на висоті тисяча сто метрів над рівнем моря. Тут ви опинитеся на піку неймовірної краси величних гір.

● В одному з мальовничих куточків Тячівського району є по-справжньому казкове місце — печера з прозорими стінами. Це карстова печера, сформована в юрський період у вапнякових породах і утворена двома камерами, розташованими перпендикулярно одна до одної. Стіни камер вкриває молочно-білий прозорий кальцит і зелені паголки. Все це нагадує візерункові квіти з каменю, про які ми колись читали в казках.

● Недалеко від села Середнього Водяного в Рахівському районі Закарпатської області можна відвідати справжні скелі з ієрогліфами. Проте це зовсім не справа рук китайців. За ієрогліфи тут нескладно прийняти знаки, утворені хвилями найдавнішого моря.

● Біля міста Хуст на Закарпатті є єдине місце в Україні, де в природних умовах ростуть білосніжні нарциси вузьколисті. Це місце називається «Долина нарцисів». Мальовнича долина займає площу 80 га та вкрита суцільним килимом квітів і оперезана пологими гірськими схилами. Це пам'ятка природи.

● У Карпатах, виявляється, є музей лісу, який працює в селі Усть-Чорна. У ньому можна познайомитися з експозицією, що розповідає про професію лісорубів. Крім того, відвідавши цей унікальний заклад, ви побачите колекцію транспорту, призначеного для лісових робіт.

Карпати чекають на вас! ■

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Видається
з липня 1943 року

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМІВ

Черговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15
Замовлення: **54572**
Наклад: **5200 прим.**

З питань розміщення реклами звертатися у відділ медіа-проектів та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації — рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

✉ **Наша адреса:**
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

☎ **Тел./факс:**
566-43-30 (багатоканальний)
527-66-73, 239-85-77

✉ **E-mail:** redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net